Ч. 164. Середа 23 липня (5 серпня) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Habemus Papam! Маємо Папу!

Добре говорили ті, що зараз, скоро лиш конкляве для вибору папи зібрало ся, заповідали, що теперішне конкляве зробить велику несподіванку. Папою вибраний кардинал Йосиф Сарто, патриярх Венециї.

Єго Сьвятість

Папа ПІЙ X.

Най жиє! Многая літа!

Йосиф Сарто (Giuseppe Sarto) родив ся дня 2 червня 1838 в Рієсі під Тревізо в північній Італії і став сьвящеником в 20-ім році житя. До 1875 р. займав він становище пароха у всіляких парохіях венецкої дієцезиї, а відтак став канцлером епіскопскої консисториї в Тревізо. В 1884 р. став епіскопом в Ментоні. В девять літ пізнійше став кардиналом і патриярхом Венециї. З тої причини через довгі літа вів ся спір межи італіяньским правительством а кардиналом Сарто, бо італіяньске правительство яко спадкоємець прав венецкої републики робило собі права до обсади венецкого патриярхату. По довгім спорі італіяньске правительство уступило.

Що кардинал Сарто буде вибраний Папою, того ніхто не сподівав ся і в першій хвили навіть не брано єго в рахубу. Здавало ся сперше, що найбільше шанс мають кардинали Орелія і Ді Пієтра, Капечелятра, Ґотті, Аліярді. Перед самим конкляве говорено, що найбільші шанси бути вибраними мають кардинали Рамполля і Ванутеллі. Аж в послідній хвили появила ся чутка, що найбільші шанси мають кардинали Пієтро і Сарто. Як показує ся, вість була оперта на досить певних даних, а тепер говорять загально, що кандидатура кард. Сарта виринула несподівано, яко компромісова, яко кандидатура чисто церковна, майже без ніякої барви політичної.

Вибір не довго тягнув ся, але все-таки через чотири дні і можна припускати, що борба виборча була горяча. Які були дійстні кандидати, хто кого поборював, і як стало ся, що вибрано кард. Сарта, о тім небавом почуємо докладнійші вісти, а поки що послухаймо, як розпочав ся вибір.

В пятницю рано вібрало ся в Римі 61 кардиналів і по службі божій, котру відправив кардинал Серефіно Ванутеллі. По полудни о 4 годині уставила ся коло Ватикану войскова сторожа і зачали зїзджати ся кардинали. О 4-тій годині приїхав також маршалок конкляве монсиніор Кіджі. О 5-тій годині зійшли ся в каплиці Павлиньский, звідки в супроводі конклявістів пішли в торжественнім поході до Сикстинскої каплиці, де мали відбувати ся засіданя конкляве. — Кардинал Сераф. Ванутеллі виголосив промову, в котрій напоминав кардиналів, щоби при голосованю мали на оці головно добро Церкви, а відтак відчитав приписи відносячі ся до конкляве. Всі кардинали зложили приписану присягу, а відтак маршалок конкляве заприсяг иньших конклявістів. Тоді всім незваним особам приказано вийти; лишили ся лиш кардинали і конклявісти. Вечером кардинал-камерленґо Орелія оглянув докладно будинок та переконав ся, що ніхто незваний не знаходить ся в конкляве. Опісля маршалок конкляве і камерленґо замкнули щільно всі двері. Та діяльність закінчила ся о 9 год. вечером.

В суботу рано на приказ маршалка конкляве отворено чотири вежі, через котрі можна приступити до конкляве. Перед кождою з веж уставлено двох сьвящеників на сторожи. Надсилані і висилані листи і депеші переходять строгу цензуру. Богато кардиналів, особливо загранччних, висилали депеші о стані свого здоровля. Почта доставляла богато листів і ґазет, а декотрі з тих ґазет цензура зовсім не пустила. Надзір був так строгий, що

Циганьска дитина.

Було то в осени, коли в нашій стороні появила ся якась циганьска родина. Не були то ті сини пустині, що то цілими громадами волочать ся від міста до міста і ніби то шукають за роботою, беруть ся направляти або побілювати кітлики; ні, то були далеко біднійші люди, що їздили з ярмарку на ярмарок і торгували. Не була то велика громадка, всего: батько, мати й одно хлопя; їх ціле майно: суховерба шкапа, поломаний віз і невеличкий пес. По празнику в нашім місточку розложили они собі шатро за містом в вузенькій долинці, що через бараболиско тягнула ся аж під невеличкий лісок. Там чекали они терпеливо, аж знов десь буде ярмарок. За той час лазили заєдно до міста і не давали людям спокою своєю жебраниною, а з бараболиска брали також собі десятину і варили ею в якімсь замащенім залізнім горшку під лісом. З ліса брали топлива, кілько їм було потреба.

Обійстє моїх родичів стояло на самім кінци місточка; до него заходило ся уличкою, обсадженою по обох боках сливами, що також належали до моїх родичів. Мені було тогди десять літ і я цікавий ішов нераз тою уличкою аж під саме шатро циганьске, та дивив ся на маленький віз покритий полатаною плахтою, коло котрого пасла ся недалеко сухоребра шкапа, а під котрим гаркав привязаний псиско. На кілька кроків від воза було огнище, обложене закоптілим камінем, коло котрого сиділа звичайно зовсім замащена і розтелїпана жінка, не рушаючись і не обзиваючись ані словом.

Шкапа варта може 10 золотих, а віз пять, але цигани не варті таки нічого, каже бувало післанець, що ходив на почту, та сміє ся; він бачите, кілько разів іде попри циганів, то все собі з них закепкує, а часом ще й додасть: А стара циганка то вже таки найпоганійша.

Циганови могло бути може яких 35 літ. Найчастійше видів я єго осьмилітного сина Алядара. Він, бувало, коли не ходить по місті або по селї за прошеним хлїбом, то сидить над потоком і ловить рибу на вудку.

Раз около полудня підійшов я до него і дивлю ся, як він ловить рибу.

— Вжесь богато наловив плотиць? — питаю єго по хвили.

Він не каже на то нічого, лиш показує кілька рибок на шнурку.

Я аж здивував ся, та кажу: Самі великі. Як же ти то робиш, що тобі бере ся лиш сама велика риба?

— От так, она бере ся сама з себе — каже він і здвигнув плечима.

Я сів собі коло него на березї і знову придивляв ся хвильку, як він витягав вудкою одну рибу за другою з води.

— От, видите — каже по хвили Алядар до мене — незадовго буду мати досить.

Я не знав, що єму на то сказати, але мені то дуже сподобалось, що він мені не тикає. Мені видить ся, що я вже длятого самого став для него й прихильнійший. Та й він став сьмілившій, бо каже до мене: А що, паничу, сподобалась вам риба? Коли хочете, то купіть собі.

Мене таки скортіло, та лиш один клопіт, що у мене не було гроший, але мені ніяково було признати ся до того. Ні, кажу, не куплю.

— Чому ні? — питає — пущу вам дешево.

— На що мені риби? коли схочу, то й сам собі наловлю, скілько буде мені треба.

— Але не таких красних, от дивіть ся! знов зловила ся плотичка.

Я не відзивав ся до него, але Алядар міг добачити мені з очий, як мене риба дуже кортіла.

— Дайте мені за них сливок — каже він, намавляючи мене заєдно.

Коли так, то вже инша річ, думаю, добре, що не править гроший.

— А кількож тобі дати? — питаю.

— Дайте десять сливок за одну плотичку.

— Я дав єму, він заправив і за хвильку побіг домів, рад з того, що так добре зорудував. Але я на тім зле вийшов. Мати стала мене сварити, що я завів приязнь з циганчуком. Хто знає, каже, на яку принадку він ту рибу ловить і веліла мені зараз ту рибу віднести назад.

Я побіг зараз з рибами до циганьского шатра і не мало здивував ся, коли там прийшов. Чорний псиско вишкірив до мене зуби і був би покусав, як би єго циган не відогнав був камінем. Тепер вже не пес сидів під возом привязаний до палика, але Алядар. Він дрожав цілий, видко з болю і мовчки дивив ся на мене заплаканими очима.

Я віддав циганови рибу, а сливки кажу, най собі держить.

ревідовано навіть страви та розрізувано рибу і дріб, щоби переконати ся, чи в них чого нема.

Сикстиньска каплиця єсть переділена за помочию стінки, оббитої фіолетною материєю на дві части, получені з собою отвором в тій стінці. По кождій стороні стоїть 32 крісел тронових з бальдахінами, оббитих такою самою материєю. По виборі Папи спущено всї бальдахіни над кардинальскими кріслами, а остав лиш провізоричний бальдахін зроблений для Папи. По лївій стороні каплиці уміщено маленьку піч до паленя карток виборчих, а рура від неї була так уміщена, що з надворку можна було видїти дим виходячий з неї. (К. б.)

Новинки.

Львів дня 4 го липня 1903.

— **Відозва.** Щоби знищити роботу деструктивних елементів, піднести просьвіту, зорганїзувати житє економічне і национальне в Лемківщині, заснували Русини повіта сяніцкого дня 29 червня с. р. філїю „Просьвіти“. На зборах філїї „Просьвіти“ серед великого одушевленя рішено приступити безпроволочно до заснованя „українсько-рускої бурси в Сяноцї“, в котрій могли би вже з новим роком шкільним знайти місце спосібні хлопці сяніцкого і сусїдних повітів. Видїл філїї приняв на себе обовязок ввести в житє українсько-руску бурсу в Сяноцї. Задача се не легка. Ми знаємо, що наш нарід бідний, що зі всїх сторін витягають до него руки, з просьбою о милостиню, котрої він не відмовляє і свій гірко запрацьований гріш складає радо на жертвеннику вітчини. Віримо однак в патріотизм наших людий, віримо, що ті подадуть нам помічну руку в так важній справі, якою є для культурного розвою Лемківщини заснованє в Сяноці бурси для українсько-рускої молодїжи.

На жаль не маємо майже нїяких средств, а бурса мусить бути! — мусить бути, бо нашим сьвятим обовязком є нести сьвітло правди між незрячих, бо як молодїж піде за нами, то будучність в наших руках, то скорше заблисне сонце свободи. Тому в імени нашої молодїжи, що проживає в голоді і холоді, а горне ся радо до просьвіти і науки кличемо:

Русини-Українцї! Братя і Сестри! не дайте проживати у тьмі бідним дїтям темних батьків, не відречіть ся самих себе, обнїміте найменшого брата, а сторицею відплатять за Вас Матері-Україні сьвідомі єї дїти. Вашим датком сердечним поставите в ряди нових борців Руси-України тисячі сильних сьвідомих каменярів. Кождий сотик затяжить на вазї, що важить питанє „житє або смерть Лемківщині“.

Всякі датки просимо присилати на руки о. Омеляна Константиновича, пароха в Сяноці.

Від видїлу філїї „Просьвіти“ в Сяноці: О. *Омелян Константинович*, голова; о. *Антін Лаврівский*, заст. голови; *Роман Секела*, секретар; *Осип Гудзьо*, скарбник; о. *Віктор Савчак*, контрольор; *Володимир Чировский*, *Зигмунт Кочапский*, о. *Петро Мекелита*, *Андрій Мазур*, о. *Олекса Викович*.

— **Іспит зрілости** в гімназиї в Самборі здали: Бігельмаєр Альф. (з відзн.), Білиньский Михайло, Домбровский Стан., Фляйшман М., Форостина Евг., Грушкевич Филимон, Ганяк Йосиф, Гарбут Стан., Гердлічка Юл., Гординьский Людвик, Іллюшкевич Тад., Ішковский Еразм, Яремко Стан., Котович Стан., Лопусевич Руд., Мандель Ад. (з відзн.), Мінко Іван, Надибский Антін, Пашкевич Франц, Пут Йосиф (з відзн.), Рабій Евген, Ріпецкий Всеволод, Сидоряк Евстах, Скворонький Арт., Слюзар Володимир, Стояловский Волод., Тарговский Том., Вацик Микола, Велькер Фр., Цайлєр Із. — Одного екстерніста репробовано на рік; поправку одержало 5 учеників публичних і 1 екстерніст.

— **Пятеро людий покусаних скаженим котом.** В Ловвій коло Делятина сказив ся оподї кіт і покусав якогось жида. Аби не було більше нещастя, зібрали ся селяни і зловили кота, але замість єго сейчас убити, всадили єго до мішка і несли до Делятина, аби втопити в Прутї. Тимчасом в дорозї під самим Делятином кіт вискочив з мішка і покусав ще чотири особи потім утїк в поле. Всїх покусаних відвезено до заведеня дра Буйвіда в Кракові, а жандармерия зробила облаву на пси і коти.

— **Огонь в Бориславі.** З Борислава доносять, що там на копальни галицкої каси ощадности згорів дванайцятий закіп на 880 метрів глубокий. Згорів один вертник, а 2 помічників так тяжко попекли ся, що їх житю грозить небезпечність.

— **З розпуки за жінкою.** Стражник при вазї в міскім урядї торговім при площи Збіжевій ч. 5, Йосиф Хмілєвский замкнув ся вчера в канцелярії і стоячи стрілив собі з револьвера в уста. На хвилю перед тим написав він лист до официяла З., в котрім доносить о самоубийстві. П. З. прочитавши лист, пішов зараз до комнати, де сподївав ся застати стражника, але двері були замкнені. Коли їх отворено, спостережено єго стоячого під муром над калюжою крови. Завізвано зараз на поміч стацию ратункову, а лїкар сконстатував, що житю стражника не грозить нїяка небезпечність, що найбільше може стратити мову, бо язик зранений. Стражник мав ще на стілько сили, що сам обмив собі лице, а відтак відставлено єго до шпиталю. В листї до официяла п. З. написав він, що причиною самоубийства єсть велика туга і горе з причини смерти улюбленої жінки, котра недавно тому померла. Тепер — каже він в листї — нема єму анї кому зварити, анї попрятати дома, анї нема кому промовити до него, отже він рішив відобрати собі житє і просить, щоби єго похоронено побіч жінки і батька. При тім додає, що всї гроші, які мав, віддав бідним людем, у котрих позичав, бо не хотів їх кривдити. Х. має 52 лїт, в службі був дуже ревний і совістний так, що всї єго начальники дуже єго любили і поважали.

— Добре, що ти їх назад приніс — каже старий циган, — а то я хотів вже сам їх відобрати. Я лише що вибив хлопця за то, що він їх проміняв за отсих пару сливок.

Алядар споглянув на мене, як би хотів подякувати. Циганка сиділа коло ватри, дивилась мутними очима і заїдала одну сливку по другій. Жінці тій не було більше як трицять лїт, хоч она виглядала на пятьдесять. Така була винидїла та нуждення, що виглядала вже як старуха. Нїхто би був і не погадав, що той румяний і хороший Алядар то єї дитина.

Мовчки кинув циган рибу циганці, а она стала єї шкребтати якимсь чепілем. Алядар не спускав своїх лагідних, повних виразу очий з мене.

— А тепер вже відвяжете Алядара? — питаю цигана.

І стало ся чудо, він відвязав Алядара, але все таки копнув єго ногою.

— Іди зараз принеси ріща — каже єму.

Алядар схопив ся і пігнав у ліс. Я пустив ся до дому. Але пожовкле лице цигана, страхопуд не циганка з своїм придуркуватим лицем і хлопчина Алядар привязаний до палика як пес — не могли менї зійти з голови. Що той бідний хлопець мусить натерпіти ся? Дома розповідав я все, що видїв. Матери стало жаль. Я постановив собі дати на другий день знову Алядарови сливок і попросити маму, аби менї вільно було занести єму то, що лишить ся з обіду.

Але Алядар не дав менї трудити ся. Досьвіта вже прибіг до нас і каже, що тато прислав єго до нас просити для голодуючих циганів трохи муки а для голодної шкапи вязанку сїна. Ми єму дали, чого просив, а мати дала єму ще і кусник хлїба. Але хлопець і не рушив хлїба, сховав для своєї матери. Відтак розповів, що він хотів циганці принести щось доброго і длятого проміняв свою рибу за сливки, бо єго мати їх дуже любить. Але й словечком не згадав про то, як єго за то вибили.

— І за то тебе вибили, правда? — каже мати до него.

— За то; але то нічого, нам так що дня буває — каже циганчук і усьміхає ся, як коли-б розповідав які жарти.

Я доглянув, як мати призадумалась а відтак стали їй сльози в очах. Від тої чистої майже веселої щирости хлопця зробило ся їй так жаль, як колиб видїла, що хтось плаче.

— То ти, видко, маєш злого тата, що? — каже до хлопця.

— Ой, панечко, він нас дуже бє, бо злостить ся, що мусить нас годувати.

— А когож ще бє? — розпитувала мати.

— Маму бє — відповів Алядар.

— Маму! — повторила моя мати зі страхом. — А чомуж она дає ся бити? чому єго не покине, коли він єї бє. А немаж кому, щоби за вас заступив ся?

— Она слаба, — розказував хлопець — і не має нїкого на сьвіті, лиш мене і тата. Я ще малий і не можу за ню заступитись — а єї рідний тато, то десь на Угорщині, а коли она ще при нім була, то він єї також бив.

— А она слаба. Щож їй такого?

— Не може майже вже ходити, анї нічого робити; — і не говорить.

— А щож їй такого стало ся?

— Тато єї раз дуже побив, так, що она з того заслабла і дуже довго лежала як нежива. Так було кілька недїль і з тої пори не може вже устояти на ногах, все сумує і не говорить нічого.

— Бідна дитино! — вітхнула мати. Хто знає, чи й тебе таке не чекає! — А сльози станули їй знов в очах, а відтак спитала знову: — Щож ти їш на обід?

— Часом кілька барабoль, а часом і нічого. Тато гонить мене від себе і каже, аби я ішов собі щось вижебрати.

— А ти ловиш собі часом рибу? — правда?

— Ой нї, то для тата; тато єї їсть або продає. За тоті гроші, що возьме за рибу, упє ся, а відтак прийде та ще нас за то бє.

Так оповідав хлопчина дальше; нічого більше, лиш, „що бють і плакати не дають.“ А оповідав то так спокійно, як коли-б то само собою розуміло ся, як коли-б вже нїяк не могло бути инакше — так, бачите, були вже до того навикли.

З тої пори приходить хлопчина до нас що дня в гості. Послухавши моєї матери, приходив кождий раз по обідї, попоїв та й взяв ще дещо для своєї матери.

Одного разу каже моя мати: „Коби я так знала, що з него не буде волоцюга, то я взяла би єго до нас“ — а я дуже з того утїшив ся. Нам і так завсігди було потреба такого хлопця або дївчини; лїтом треба було комусь пасти гуси та корови, а зимою робити иншу поменшу роботу, котрої в рільним господарстві завсїгди знайде ся. Попри то мусїли дїти ще й до школи ходити.

Одного дня переказала она через Алядара до старого цигана, щоби він зайшов коли до нас. Він прийшов і таки зараз пристав на то, аби лишити свою дитину у нас. Настане — казав — зима, то й так буде для него трудно возити ся з дитиною. Але в заплату за то, що лишить у нас свою дитину, випросив собі зараз дещо з'їсти і вязанку сїна для своєї шкапи.

Так дістав ся Алядар до нас, гонив корови на пашу, колиж відтак упорав ся з своєю дрібною роботою, то ми оба разом грали ся. По обідї бувало скочить він на хвильку на долину під лїсом і занесе своїй мамі дечого, що лишить ся з обіду.

За кілька днів став циган збирати ся в дорогу. Запряг суху шкапу до поломаного воза, висадив на него циганку і був вже готов. День був мрачний, зараз з самого досьвіта, коли я прийшов з Алядаром до циганьского шатра дивити ся, як будуть відїзджати єго родичі.

Хлопець аж не знав, що собі робити і стояв мовчки коло воза; не чув і не видів нічого, лиш свою маму, що рівнодушно і як без памяти сидїла та водила мутними очима докола; єї нїчого не обходило, навіть єї власна засумована дитина. Ледви що на хвильку подивила ся на хлопця і здавало ся, що она єго навіть не пізнає. Та й циган, що порав ся коло

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників**, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць липень 1903.

Стан довжний:

		Кор. сот.
1. Уділи членів		12.392 44
2. Фонд резервовий		735 22
3. Вкладки щадн.:	Кор. сот.	
а) Стан на початку міс.	71.763 70	
б) вложено в липни	3.915 81	
разом	75.679 51	
в) винято в липни	4.345 07	
Позістає з кінцем червня		71.334 44
4. Сальдо побраних процентів		2.009 30
5. Побрана провізия від посередництва в обезпеч. жит.		274 14
6. З рахунку ріжних сторін		418 48
7. Непіднята дивіденда		87 —
8. Кредит банковий		3.000 —
Сума		90.251 02

Стан чинний:

1. Пожички уділені на скрипти і векслї:	Кор. сот.	
а) стан на поч. місяця	81.050·28	
б) уділено в липни	13.845·70	
разом	94.895·98	
в) сплачено в липни	8.539·85	
Стан з кінцем липня 1903		86.356 13
2. В щадниці почт. (оборот чек.)		381 67
3. Льокациї в тов. кред. і банках		1.251 32
4. Движимости		469 80
5. Кошти заснованя		386 30
6. „ адміністрациї		369 05
6. Готівка в касї з д. червня		1.036 75
Сума		90.251 02

Членів прибуло 12, убуло 0, остало з кінцем липня 1903 всїх членів 292 з 336 декльярованими уділами в сумі 16.800 К.

Уділ членьский 50 кор. платний також ратами; вписове 2 кор.

Товариство принимає вкладки щадничі і опроцентовує їх по $4^{1}/_{2}$%; пожички уділяє на 7%.

Також посередничить тов. в заключуваню обезпеченя житевих всякого рода.

Телеграми.

Відень 4 серпня. Wiener Ztg. оголосила розпорядженє цїсарске, зносяче закон о континґентї цукру.

Будапешт 4 серпня. В комісиї слїдчій заявив редактор Зінґер, що цїлої акциї в справі перекупства підняв ся ґр. Сапарій і зачав від посла Папа, на котрім скінчило ся. Президент міністрів Кин-Гедерварі заявив, що він не сходив ся нїколи анї не говорив з особами наведеними в справі перекупства.

Льондон 4 серпня. Король Едвард видав до Ірляндцїв відозву, в котрій висказує їм своє глубоке вдоволенє за принятє, яке єму зробили Ірляндцї і желає Ірляндиї, щоби благодать мира ще в більшій мірі на ню сплила.

Кольонїя 4 серпня. Koeln. Ztg. доносить на основі достовірних вістий з Петербурга, що 200 Хінцїв напали в Пекінї на лїтну палату цїсаревої і забрали з неї цїнних предметів на 100.000 талярів. В тім рабунку брали участь також евнухи. Доси зловлено лиш 6 з тих розбишаків.

Курс львівский.

Дня 4-ого серпня 1903.	пла-тять К. с.	жа-дають К с.
І. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	535 —	545 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	570 —	580 —
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	350 —
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	97 80	— —
Банку гіпот. 5% преміов.	111 25	—·—
Банку гіпот. $4^{1}/_{2}$%	100 80	—·—
$4^{1}/_{2}$% листи застав. Банку краєв.	102 —	102 —
4% листи застав. Банку краєв.	98 75	99 45
Листи застав. Тов. кред. 4%	98·50	—·—
„ „ 4% льос. в $41^{1}/_{2}$ лїт.	98·50	— —
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	98·55	99·25
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·80	100·50
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	101·70	—·—
„ „ „ „ $4^{1}/_{2}$%	101·75	—·—
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·80	99·50
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·30	100·—
„ „ м. Львова 4% по 200К.	96·30	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	77·—	84·—
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	54 25	55·25
Угорск. черв. хреста (Курс віденьский)	26 60	27.60
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденьский)	68·—	72·—
Базилїка 10 К (Курс віденьский)	18·90	19 90
Joszif 4 К. (Курс віденьский)	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденьский)	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·24	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок німецких	116 80	117·50
Доляр америк.	4·80	5·—

воза, не звертав зовсїм на него уваги. Анї слїду якоїсь батьківскої любови в нїм. Навіть той пес мав більше чутя, бо ласив ся коло хлопця.

Коли віз рушив, став хлопець на весь голос плакати і не зважаючи на мене, пустив ся за возом дорогою через поля.

— Мамо, мамо! — кликав він з розпуки і гнав навзаводи з чорним псом за возом.

Аж тепер обернув ся циган, але не длятого, що єго серце заболїло за власною дитиною і що хотів успокоїти єї щирим словом, лиш длятого, щоби заводячого хлопця потягнути немилосердно кілька разів батогом.

— Підеш ти!? — крикнув він люто на него, як на пса. От так то він прощав ся.

За кождим ударом батогом Алядар аж підскочив і йойкнув від болю, але не вертав ся, лиш біг заєдно за возом і кликав свою матір. Він перебирав своїми дрібними ноженятами так скоро, як кінь копитами.

Незадовго щез менї з очий у вивозї, а за хвилю опісля прогомонів вже й туркіт воза в сірій осїнній мрацї.

Засумований вернув я домів. Я не мав вже часу всего розповісти, на що надивив ся; бо вже був час до школи.

Але коли я на полудне прийшов зі школи, то застав тут велику несподїванку: Алядар був вже знову у нас і аж заходив ся від плачу. Перед годиною привів був єго лютий батько на силу до нас, а відтак побіг назад за за возом, котрий лишив був разом з жінкою в сусїднім селї. Аж страх було нам згадати, кілько то він мусїв набити ся бідної дитини, коли віз єї назад до нас.

Алядар не брав ся вже втїкати. Треба було богато часу, заким він трохи успокоїв ся, але якийсь смуток лишив ся в нїм на завсїгди. Та не тужив він так дуже за тим вільним житєм циганьским; не за тим, аби вічно волочити ся та жебрати, як то ми зразу собі гадали, нї, він затужив був тяженько за своєю ненькою, що десь там далеко від него, за постарілою циганкою, від котрої кождому аж лячно ставало, а лиш Алядара тягнуло до неї якоюсь непоборимою силою. То була вірна, найчистїйша любов дитини, що показувала таке чудо і як то непорочне сонце озаряла всю погань циганьского житя.

Алядар бувало часто, часто плаче. Вже нїколи більше опісля не виглядав такий здоровенький, не був такий говірливий, як тогди, коли бувало заходив до нас та в своїй дитинячій простоті оповідав, як то немилосердний батько єго вибив та поломив грубу палицю на циганцї. Він був би рад, щоби ті гіркі, люті часи назад вернули ся. Нераз таки бувало, зітхнувши каже, що дуже радо дав би ся ще більше бити, готов би терпіти люту студінь, а хоч би й голод, котрий малим дїтем дуже допікає, коли би лиш міг знову бути при своїй нездужаючій матери. Так то, бачите, банував він за нею, хоч циганка через то, що була слаба на умі, не могла відплатити ся єму за то єго велике привязанє анї одним щирим словом, анї одним веселим поглядом.

Все, що єму казали у нас дома робити, робив Алядар дуже охотно, але й було з ним нераз немало клопоту і гризоти. Малий циганчук бувало де що може, то потягне: у купця, у різника, в школї. Але згодом і того відучив ся. Впрочім була з него дуже чемна дитина; але єму у нас якось не на здоровле було, з дня на день очевидячки вянув. Хоч мав що їсти, хоч мав де в теплї спати, хоч було чисто коло него, все то єму не помагало, бо душа єго заєдно тужила. Нераз так задумає ся, що ми аж дивуємо ся, як може така дитина видержати сидїти цїлими годинами і не рушити ся, лиш заєдно навперід себе дивити ся стовпом. Аж коли єго кілька разів закличуть, то він кине ся, як би пробудив і перепудив ся, а відтак іде та бере ся знов до своєї роботи.

Так то, бачите, Алядар тужив за своєю ненькою, а пізнїйше, саме перед Рождвом, таки напразду розболїв ся. Дістав якоїсь горячки; лїкар казав, що він перестудив ся.

Малий Алядар помер і незадовго потім всї на него забули, от так, як забуває ся, коли нам згине яке прихильне і любе зьвіря, от як н. пр. пес або кітка.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).